

TÜTÜN VE TÜTÜN TEKELİ KANUNU

Kanun Numarası : 1177
 Kabul Tarihi : 9/5/1969
 Yayımlandığı R.Gazete: Tarih: 30/5/1969 Sayı: 13210
 Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 8 Sayfa: 2093

*
 * *

Bu Kanun ile ilgili tüzük için, "Tüzükler Külliyesi"nin kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

*
 * *

BÖLÜM - I

Tütüne Ait Genel Hüküm

Madde 1 - Tütün tarımı ve yaprak tütün ticareti, bu kanunun hükümleri dairesinde serbesttir.

A) Tütün tarımı:

Tütün ekicileri:

Madde 2 - Tütün tarımı yapmak için medeni hakları kullanma yeterliğini tasamak şarttır. Ancak, Devlet memurları memuriyetleri çevresi içinde doğrudan doğruya veya baskaları aracılığı ile tütün tarımı yapamazlar.

Tütün dikim alanları:

Madde 3 - Tütün tarımı serbest olan ilçeler bu kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Tütün tarımı serbest olan ilçelerin geçici 1 inci madde gereğince tespit edilecek tütün üretim alanlarının dışında, tütün tarımı yasaktır.

İdari teşkilatta yapılacak değişiklikler, üretim alanlarının değiştirilmesini gerektirmez.

Tütün üretiminin düzenlenmesi:

Madde 4 - (Değişik: 13/3/1981 - 2427/1 md.)

Tütün üretiminin memleket iktisadi ve ticari gereklerine göre düzenlenebilmesi ve tütünlerin kalitelerinin iyileştirilmesi için, üretim alanlarını ve bu alanlardaki üretim miktarlarını azaltacak her türlü tedbiri almaya ve bu tedbirleri kısmen veya tamamen kaldırmaya Bakanlıklararası Tütün Kurulu yetkilidir.

Tütün ekiminin geçici olarak yasaklanması:

Madde 5 - Hastalık ve zararlı böcek tahribatı sebebiyle ürünün niteliği bozulan alanlarda Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlıklararası Tütün Kurulunun kararıyla tütün ekimi geçici olarak yasak edilebilir.

Tütün tarımı yasasının kaldırılması:

Madde 6 - Bu kanunun 3 üncü ve geçici 1 inci maddeleri gereğince tütün tarımı yasak edilmiş olan yerlerde, yasagi doguran sartlarin giderilmes olmasi gerekçesiyle tütün tarımı için yapılan basvurmalar üzerine, Tarım Bakanlığı ve Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından müstereken, 3 sene müddetle ekim denemesine izin verilebilir.

Bu denemelerin Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından tespit olunacak sonuçlarına göre tütün tarımına izin verilebilir.

Bu şekilde tütün tarımına izin verilen yerler, bu kanuna ekli (1) numaralı cetvele ithal olunurlar.

Kanuna aykiri tütün tarımının ihtiyar heyetleri tarafından bildirilmesi:

Madde 7 - (Degisik: 13/3/1981 - 2427/2 md.)

Bu Kanunun 3, 4, 5 ve 15 inci maddeleri ile geçici 1 inci maddesi gereğince konacak sürekli veya geçici yasaklardan veya üretimin düzenlenmesi ve kalitesinin iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerden mahalle ve köy ihtiyar heyetleri ve mahalli Tarım Teskilatı, Tekel idarelerince haberdar edilir.

Ihtiyar heyetleri yukarıdaki fıkraya aykiri olarak yapılan tütün tarımını o yerin Tekel Idaresine, bulunmayan yerlerde mülkiye amirliğine bildirmekle yükümlüdür.

Tütün tohumu:

Madde 8 -

- a) Yurt disina tütün tohumu ve fidesi çıkarmak,
- b) Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarının ortak izni olmadan yurda tütün tohumu ve fidesi sokmak,
- c) Bir yere mahsus olan tütün çeşidinin tohum veya fidelerini baska çeşitlere ayrılmış olan yerlere ekmek, dikmek veya ekim ve dikim amaciyle tasimak, Yasaktır.

Yabancı memleketler fen kuruluslari tarafından bilimsel arastirmalar için istek halinde, karsiliklilik sartiyle istenilen çeşitlerden ayni yıl içinde en çok 10 grama kadar tohum gönderilmesi Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarının ortak iznine baglidir.

Tütün tarım alanlarında üretilecek tütün çeşitlerinin tespit ve degistirilmesi:

Madde 9 - Tütün tarım alanlarında üretilecek tütün çeşitleri bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden iki yıl içinde iç ve dış pazar ihtiyaç ve istekleri ile tarımsal zorunluklar göz önünde tutularak Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarınca müstereken tespit olunur ve lüzumunda ayni esaslara göre degistirilir.

Bu tespit ve degistirme Bakanlıklararası Tütün Kurulu kararıyla yürürlüğe girer.

Ekicilere parasız tohum ve fide verilmesi:

Madde 10 - a) 9 uncu maddeye göre tespit olunan tütün çeşitleri, Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarının arastirma ve islah organlari tarafından islah ve tohumlari üretilerek ihtiyaç oranında ekicilere parasız dagitilir.

b) (a) fıkrasındaki organlar tarafından kurulacak örnek fideliklerden elde edilen fideler ve aynı suretle ekicilere parasız verilir.

Tütün köklerinin sökülüp yok edilmesi:

Madde 11 - Tütün ekicisi ürününü topladıktan sonra tarlada kalacak köklerden tohumluk için lazım olan miktarını ayırıp, geri kalanını 15 gün içinde, tohumluk için bıraktıklarını tohumu alır almaz söküp yok etmek zorundadır.

Bu süre içinde söküp yok etmeyenlere 15 gün daha mühlet verilir. Bu müddet içerisinde de yine sökmezse Tekel İdaresi tarafından sökülüp yok edilerek masrafı 53 üncü maddeye göre çiftçiden alınır.

Fidelikler:

Madde 12 - a) Tütün fidelikleri arazi ve su durumu uygun olan yerlerde yapılır. Kurulan fidelik yeri ve alanı, ekici tarafından muhtarlar ve muhtarlarca da o yerin Tekel İdaresine bildirilir.

b) Tütün fideliklerinin içine ve etrafına Tüzükte belirtilecek esaslar dahilinde başka hiçbir bitki ekilip dikilmiyeceği gibi bu mesafe içindeki yabancı otların da yok edilmesi ve temiz bulundurulması zorunludur.

c) Tütün dikildikten sonra fidelik yerleri bellemek, sürülmek, kazılmak veya derince çapalanmak suretiyle bozulur ve kalan fideler sökülüp yok edilir.

En az tütün dikim alanı:

Madde 13 - Bir ekici yarım dekaradan az tütün dikemez. Ancak tarıma uygun toprağı dar olan yerlerde aynı ilçe sınırları içinde olmak ve toplamı yarım dekarı bulmak şartıyla en çok üç yerde tütün ekilebilir.

Tütün dikim sarti:

Madde 14 - Tütün dikilen tarlalarda tütünlerin arasına başka hiçbir bitki ekilip dikilemez.

B) Tütün ekiminin nasıl yapılacağı:

Tütün ekim istek kagidi ve tütün ekim cüzdanı:

Madde 15 - (Değişik: 13/3/1981 - 2427/3 md.)

Ekiciler, dikimden evvel Tüzükteki örneğe göre hazırlayacakları (Tütün Ekim İstek Kağıtlarını) tarlasının bulunduğu yer muhtarlığına vermekle yükümlüdür.

İstek kağıtlarında; tütün dikilecek tarlanın yeri, sınırı, dekar (dönüm) esasına göre yüzeyi, kira ile tutulmuş ise asıl sahibinin adı ve ikametgahi gösterilir. Aynı köy veya mahallede birden fazla tarlada tütün dikmek isteyenler, her tarlanın sınırı ayrı ayrı gösterilmek şartıyla bir istek kagidi verebilirler. Muhtarlar, istek kağıtlarının içindekileri inceler ve bu Kanunun ekiciligi, tütün dikimine ait hükümlerine ve 4 üncü madde gereğince Bakanlıklar arası Tütün Kurulu tarafından alınan tedbirlere aykırı olmadığını onaylayıp, veriliş tarihinden başlayarak 15 gün içinde o yerin Tekel İdaresine vermek zorundadır.

İstek kağıtlarının onaylanması için ekicilerden her istek kagidi başına 10,- TL. ücret alınır.

Tekel İdareleri, istek kağıtlarını inceleyerek karşılığında her ekici için bir (Tütün ekim cüzdanı) doldurup en çok 15 gün içinde ilgili muhtarlıklar aracılığı ile ekicilere vermekle yükümlüdür.

Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından bu Kanunun 4 ncü maddesi gereğince tedbir alınmış olan yıl ve yerlerde, ekicilere tütün ekim cüzdanı verirken Bakanlıklararası Tütün Kurulu Kararına uygun olarak ve Tüzükte belirtilecek esaslara göre dikim yapılabilecek alanın yüzölçümü ile üretilbilecek azami tü-tün miktarını belirlemek Tekel Idaresinin görevidir.

Ekiciler istek kagıtlarına göre tütün ekim cüzdanlarına kaydedilen alandan fazla tütün dikemezler. Cüzdanda yazılı miktardan daha az tütün diktiklerinde durumu, dikimi takibeden 15 gün içinde muhtarlıklar aracılığı ile veya bizzat Tekel Idaresine bildirmek ve cüzdanlarındaki miktarı düzelttirmek zorundadır.

Tarladaki tütünlerin devri:

Madde 16 - Ekiciler, ekim cüzdanlarında yazılı tarlalardan bir veya birkaçına yahut tamamına ait tütünleri, kırımın tamamlanmasından evvel bu kanuna göre tütün dikimine yetkili olanlara devredebilir. Devir isı, ekici ile devralanın, cüzdanının alındığı yer Tekel Idaresine birlikte basvurmaları üzerine, tütünle-rin tamamının devri halinde cüzdana yazılmak, kısmen devri halinde devralana yeni bir cüzdan verilmek suretiyle yapılır.

Bir kişi birden fazla ekicinin tütününü devralamaz.

Tütünlerin kırımı:

Madde 17 - a) Dip yaprakların kırımdan evvel toplanıp yok edilmesi zorunlu-dur.

b) Filizlerin toplanması yasaktır.

Ekici tütünlerin denklenmesi ve imhalıklar:

Madde 18 - Ekiciler tütünlerini; mahsul, görmez ve imhalik olmak üzere üç gruba ayırmak, bu kanunun tüzüğünde gösterilen usullere uygun olarak işlemek ve denkleme zorundadır.

İmhalıklar: Kirinti, yanık, karayesil, çürük ve görmeze giremeyecek derecede hastalıklı olan kısımlardır.

Ekici denklerinin kontrolü:

Madde 19 - Gerek satış merkezleri kurulan yerlerde satışa çıkarılmak üzere bu merkezlerle ve gerekse satılmış veya satılmamış olarak emanet ambarlarına ge-tirilen tütünler tartılıp ekim cüzdanlarında yazılı yaprak tütün borç miktarla-rına göre kontrol edilmeden önce, Tekel Idaresi eksperleri tarafından muayene edi-lir.

Bu muayenede imhalıklarla - varsa dip ve filiz miktarları - tespit edilir ve 18 inci madde hükmüne aykırı olarak işlenmiş ve denklenmiş olan denklerin düzeltilmesi ekiciye yazılı olarak bildirilir. Denklerini düzeltmek için kendisine bir haftaya kadar mühlet verilir. Verilen mühlet içerisinde denklerini düzeltilmeyen veya düzelttirmeyen ekicilerin bu hareketleri mühletin sonunda bir tutanakla belgelenir.

Muayene sırasında, denklerde tasit araçları yüzünden veya yağmur ve saire gibi elde olmiyan sebeplerle nitelikleri değişmiş veya bozulmuş tütün bulunursa, bozulan kısımlar tespit olunmakla beraber, bu yüzden ekiciler hakkında hiçbir kovuşturma yapılmaz. Ekiciler, bu madde gereğince yapılacak ambarlama muayenesine, sonucun kendilerine bildirildiği andan başlayarak 5 gün içinde itiraz edebilirler. İtirazlar, ekici birlikleri, bunların bulunmadığı yerlerde ziraat odaları veya belediye encümeni, belediye teskilatı bulunmiyan yerlerde o yer ihtiyar heyeti tarafından seçilecek eksper veya eksper yoksa tütün işlerini bilir iki temsilci ile Tekel eksperinden kurulacak kurul tarafından 5 gün içinde incelenir ve karara bağlanır. Kurulun vereceği karar kesindir.

İtiraz kuruluna giren temsilcilerin ücretleri haksız çıkan tarafça ödenir.

C) Yaprak tütün ticareti:

Madde 20 - 21 - (Mülga: 28/5/1986 - 3291/17 md.)

Satılan tütünlerin devri:

Madde 22 - Ekici, satılan tütünlerinin devir işlemini kanuna uygun olarak hazırlar. Bu işlemin bitirildiği alıcıya veya kanuni konutuna bildirildiği tarihten başlayarak alıcı on gün içinde bedelini ödeyip tütününü teslim almak zorundadır.

Zorlayıcı sebep olmadan ödemedi veya teslim almaktan kaçınma halinde, ekici bu kanunda yazılı tahkim yoluyla bedeli ödemeye ve tütünleri teslim almaya alıcının zorlanmasını isteyebilir. Ekici isterse, hakem kurulu satış tutarının yarısına kadar da tazminat alınmasına karar verebilir.

Tütün alim - satımı hakkındaki yasaklar:

Madde 23 - a) Birden fazla ekiciden satış yetkisi taniyan vekaletname almak,

b) Tarihini piyasa açılışında koymak üzere, ekiciye piyasa açılışından önce tarihsiz sözleşme imza ettirmek,

c) 16 nci madde gereğince yapılan devirlere ve bu madde gereğince verilecek vekaletnamelere konu olan tütünlere ait tütün ekim cüzdanları hariç olmak üzere, diğer ekicilere ait tütün ekim cüzdanlarını ne sebeple olursa olsun toplamak,

Yasaktır.

Avans:

Madde 24 - Tekel İdaresi veya diğer alıcılar tarafından, tütün ekicilerine tarladaki veya toplanmış tütünleri karşılığı, avans ve sair isim ve suretleriyle para verilebilir. Bu şekilde verilmiş para, parayı verene esit fiyat ve şartlarla ve bu kanun çerçevesinde alıcı için rüçhan hakkı verir.

Rüçhan hakkına sahip olan, fiyat ve şartın kendisine veya 58 inci madde gereğince göstermek mecburiyetinde olduğu konutuna bildirildiği andan itibaren ekici ve rüçhan sahibi alıcı aynı kasabada bulunurlarsa bildiri anında, başka kasabalarda bulunanlar ise 24 saat içinde, kabulünü bildirmezse hakkı düşmüş olur.

Su kadar ki avans sözleşmesinin bir sureti ekicinin cüzdanını aldığı Tekel İdaresine tescil ettirilmiş ise, devir muamelesinden evvel veya devir muamelesi anında pesin para aldığı zata veya müesseseye veya hesabına, almış olduğu parayı evvelemede ödemek veya başka suretle tesviye için muvafakatnamesini ibraz etmekle mükellef tutulur.

Alim - satım sözleşmesinin uygulanmasından doğan uyumsuzlukların çözümlenmesi:

Madde 25 - Tütün ekicisi ile alıcısı arasında, yazılı alim - satım sözleşmesinin bu kanuna göre uygulama ve yürütümünden doğacak uyumsuzluklar hakemler eliyle çözümlenir.

Uyumsuzluk başgösterdiğinde alıcı veya ekici veya, var ise ekicinin isteğine dayanarak ekiciyi temsilen Ekiciler Birliği, mahalli sulh mahkemesine tahkim istediğini ve hakeminin kim olduğunu yazı ile bildirir. Mahkeme bu başvurmayı ve davacının hakeminin kim olduğunu diğer tarafa veya ikametgahına hemen bildirerek üç gün içinde kendi hakemini seçmesini ister, mahkemece de üçüncü bir hakem seçilir.

Bu süre içinde hakemini seçmiyen tarafın hakemi mahkemece re'sen seçilir. Mahkemece 3 hakeme de dogruyu tarif ve bildireceklerine yemin ettirilir. Hakemler, yemin ettirildigi günden basliyerek bes gün içinde kararlarini verirler. Hakem kararlarında hakem ücretleri ve diger giderler de belirtilir. Hakemler, eksper bulunmiyan yerlerde, bu islerden anliyanlar arasindan seçilir.

Hakem kararlarinin temyizi:

Madde 26 - Hakemler, karari mahkeme kalemine verirler.

Mahkeme, hakem kararini iki gün zarfında taraflara teblig eder. Taraflar, bu karara karsi, teblig tarihinden itibaren 8 gün içinde Yargitay'a basvurabi-lirler.

Yargitay tetkikatini bir ay içinde yaparak kararini verir.

Hakem karari Yargitay'ca bozulduđu takdirde mahkemece hakemlere yeniden in-celeme yaptirilir.

Yargitay'ın bozma kararına uyulması zorunludur.

Temyiz süresi geçen hakem kararları mahkemece tasdik ve tescil, Yargitay'ca onanan hakem kararları ise tescil olunur.

Mahkemece tescil olunan hakem kararları ilam niteligini alır.

Dara, küf ve su çürüğü:

Madde 27 - Ekici ile alıcı arasında tütün alım ve satımında dara, küf veya su çürüğünden ileri gelen azaltmalardan ve 19 uncu madde gereğince imhalik olarak tespit olunan miktarlardan baska iskonto, veya iskarta veya diger isimlerde bedel veya ağırlık indirimi veya bedelsiz alınacak kısım ayrılması her iki taraf için yasaktır.

Dara tayininde anlaşılmazlık çıkarsa, ikisi satan ekici ve ikisi satın alan alıcı tarafından seçilecek dört dengın darası,ortalama dara ağırlığının tayinine esas tutulur.

Ekici ile alıcı bu yolda da anlaşılmazlarsa, ambalajların tamamı tartılarak gerçek dara miktarı tespit olunur.

Küf ve su çürüğü azaltmaları konusunda alıcı ve ekici anlaşılmadığı takdirde, bu anlaşmazlık alıcının 24 saat zarfında müracaatı üzerine 19 uncu maddede yazılı surette hallolunur.

Tütün satış merkezleri:

Madde 28 - Tütün satış merkezleri kurulan yerlerde ekici tütünlerinin alım satımının bu merkezlerde yapılması zorunludur.

Satış merkezleri kurulan yerlerde,bu kanunun 27 nci maddesinin daraya ilişkin hükümleri hariç, diger hükümleri ile 21, 22, 24, 25 ve 26 nci maddeleri uygulanmaz.

Satış merkezlerinde yapılan satıslara ait yazılı sözleşmelerin şekil,sureti tanzimi ve tütünlerin devrine ait işlemlerle, sair hususlar Tüzükte belirtilir.

D) Bakanlıklararası tütün kurulu ve milli tütün komitesi:

Bakanlıklararası tütün kurulu:

Madde 29 - Milli tütün politikasını tespit etmek, düzenlemek ve tütüncülükle ilgili çalışmaları koordine etmek "Bakanlıklararası Tütün Kurulu"nın görevidir.

Bakanlıklararası Tütün Kurulu Maliye, Gümrük ve Tekel, Tarım ve Ticaret bakanlarından kurulur.

Milli tütün komitesi:

Madde 30 - Bakanlıklararası Tütün Kurulunun kararlarında "Milli Tütün Komitesi"nin teklif ve dilekleri gözönünde tutulur.

Milli Tütün Komitesi; Gümrük ve Tekel, Tarım, Maliye, Disisleri ve Ticaret bakanlıkları, Devlet Planlama Teskilati, Tekel Genel Müdürlüğü, Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğü, T.C. Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası, Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Bölge Birlikleri ve Genel Birliği, Türkiye Tütüncüler Federasyonu, Ziraat Mühendisleri Odası, Yüksek Tütün Ekspertleri Okulu, Tütün Ekspertleri, Sendikası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Tarım Fakülteleri ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu temsilcilerinden kurulur.

Bakanlıklararası tütün kurulu ve milli tütün komitesine ait işlerin yürütümü:

Madde 31 - Bakanlıklararası Tütün Kuruluna ve Milli Tütün Komitesine ait işlemler, tüzükte belirtilecek esaslar içinde, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından yürütülür.

E) Tütün ekspertliği:

Tütün ekspertlerinin yetistirilmesi:

Madde 32 - Türkiye'de tütün ekspertliği yapmak için, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından kurulacak Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunu bitirmiş olmak şarttır.

Bu okulun diplomasını haiz olmıyanlar, tütün alım satım muayenelerini, tütünlerin vasıf, değer ve nevelerinin tayini işlerini ve tütün işletme, bakım, fabrikasyon ekspertliğini yapamazlar. Tütün işlerinde bilirkişi ve hakem olamazlar. Ancak 25 inci madde hükmü saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kazanılmış olan haklarla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Tekel İdaresinin ekspert kursunda öğrenci olanların hakları saklıdır.

Yabancı memleketlerden emsal yüksek okulları bitirenler, yönetmelikte belirtilecek imtihanı vermek şartıyla bu okulu bitirenlerin bütün haklarına sahip olurlar.

Tütün ekspertleri yüksek okulu:

Madde 33 - Tütün eksperti yetistirmek amacıyla açılacak Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunun giriş şartları, okutulacak dersler, gösterilecek stajlar, sınav usulleri, okulun yönetimi, disiplin işleri, okula kimlerin öğretmen olabileceği gibi hususları tespit etmek üzere hazırlanacak ve Milli Eğitim Bakanlığınca onanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Ekspert kursu mezunu ekspertlerin, Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunu bitirenlerin haklarını kazanması:

Madde 34 - 3437 sayılı Tütün ve Tütün İhtisarı Kanunu ile bu kanunun uygulama şeklini gösteren nizamname hükümleri gereğince Tekel İdaresi tarafından açılan 5 yıllık kursu ve stajları tamamlayarak diploma ve ehliyetname almış olan tütün ekspertleri, ayrıca hazırlanacak bir müfredat programına göre, Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunda toplamı en az bir ders yılı süreli bir öğrenim görürler. Bu öğrenim sonunda yapılacak sınavda başarı gösterenlere bu okulun diploması verilir.

Tütün eksperlerinin mesleki sorumluluklari:

Madde 35 - Tütün eksperlerinin mesleki sorumluluklari bu kanuna ait tüzükte gösterilir.

F) Müteferrik hükümler:

Arastirma kuruluslarinin muafiyetleri:

Madde 36 - Arastirma kuruluslarinin denemeler yapmak amaciyle ekiciden alacagi tütünler için bu kanunun 18, 19, 20, 21 ve 28 inci maddeleri uygulanmaz.

Tütünden alınacak vergi ve resimler:

Madde 37 - Türkiye'de tütün yetistiren gerçek kisiler, yetistirdikleri yaprak tütünün yetistirilmesi ve satilmasi ile ilgili islemleri dolayisiyle Hazineye ait her nevi vergi (Gelir Vergisi hariç) ve resimden muaftir. Belediye ve özel idarelere ait vergi,resim ve harçlar ise en düşük tarife üzerinden alinir.

BÖLÜM - II

Tütün Tekeli, Tütün Tarım ve Ticaretinin Kontrolu (1)

A) Tütün tekeli:

Madde 38 - (Mülga: 28/5/1986 - 3291/17 md.)

Tütün mamulleri fiyatlarının tespiti:

Madde 39 - Tekel Idaresi tarafından yurt içinde satılan tütün mamullerinin satis fiyatı Tekel Genel Müdürlüğü tarafından belirtilip,Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından Maliye Bakanliginin görüşü alınarak onaylanir.

38 inci maddenin (e) fıkrasi geregince satilacak yaprak tütünlerle ihraç edilecek harmanlanmış yaprak tütün ve tütün mamulatinin satis fiyatları,ticaret gereklerine göre Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilir.

Tütün satis belgeleri:

Madde 40 - Tütün mamullerini satmak isteyenler Tekel Idaresinden satis belgesi almak zorundadırlar. Saticilarin siniflari; satis miktarlari gözönünde bulundurularak, tüzükte belirtilir. Satis belgeleri kisiye özel olup baskasına devrolunamaz. Satis belgesi gösterilen süre, yer ve bölge için geçer. Saticilar mamulleri satis belgelerinde yazılı Tekel Idaresi depolarından almak zorundadırlar.

Madde 41 - (Mülga: 28/5/1986 - 3291/17 md.)

Satis ve tasima ücreti:

Madde 42 - Tekel Idaresi:

a) Mamullerini satanlara tüzükte belirtecek sinirlar içinde Satis ücreti verebilir.

b) Idare deposu bulunmiyan veya sehir ve kasaba disinda olan yerlerdeki bassaticilarla saticilara ayrica, tasima sartlarına ve satis yerlerinin uzakligina göre, tasima karsiligi olarak tasima ücreti verebilir.

Madde 43 - (Mülga: 28/5/1986 - 3291/17 md.)

Tütün mamullerinin yurda sokulmasi:

Madde 44 - a) (Degisik birinci paragraf: 5/6/1985 - 3217/11 md.) Yabancı memlekettten gelen yolcularin beraberlerinde getirecekleri tütün mamüllerinin cins ve miktarı Maliye ve Gümrük Bakanligınca çıkarilacak yönetmelikte gösterilir.

(1) Bu bölümle ilgili olarak ek 1 inci maddeye bakiniz.

Bu yolcuların yanındaki maddeler (Sigara kagidi hariç) yukarıki miktarlardan fazla ise, fazlalık yolcu tarafından bildirilmek suretiyle en çok bir kiloya kadar Gümrük Resminden ve diğer vergi ve resimlerden baska Tekel Resmi veya Gider Vergisinin tüzükte belirtilecek kati alınmak suretiyle yurda sokulabilir. Böyle bir fazlalığın varlığı inkar edildiği veya gizlendiği halde tespit edilirse ilgili hakkında Kaçakçılık Kanunu hükümleri uygulanır.

Tekel resimleri veya Gider Vergisi gümrüklerce alınarak Tekel Idaresine verilir.

b) Türkiye'de oturan yabancılar adına dış memleketlerden gönderilip ticari amaç ve niteliği bulunmayan (Sigara kagidi hariç) tütün mamullerinin yurda sokulmasına Tekel Genel Müdürlüğüne izin verilebilir. Bunlardan (a) fikrasına göre Tekel Resmi veya Gider Vergisi alınır.

c) Gümrük Kanunu gereğince Cumhurbakanının kendisi ve konutu için getirilen ve yine aynı kanun gereğince ve karşılıklılık şartı ile yabancı devlet elçilerinin ve Disisleri ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca tespit edilecek diplomasi memurlarıyla siyasi delegelerin ve uluslararası kuruluşların memurlarının beraberlerinde getirdikleri veya sonradan getirecekleri bu kanunda yazılı Tekel maddeleri, Tekel Resmi veya Gider Vergisinden muaftır.

d) Gerek (a) ve (b) fıkraları hükümlerine gerekse Gümrük Kanununun 18 inci maddesinin 1,2,3 numaralı fıkraları hükümlerine dayanarak yurda sokulan sigara ve diğer tütün mamulatinin, bu hükümlerden istifade edemiyenler tarafından her ne sebeple olursa olsun, bedelli veya bedelsiz kabulü, kullanma veya tüketimi, bulundurulması, saklanması, satılığa çıkarılması ve satılması yasaktır.

Kimlerin elinde yaprak tütün bulunacağı:

Madde 45 - Ekim cüzdanı bulunan ekici ile, Tekel Idaresince tescil edilmiş olan tütün tüccarlarından ve tütün tarım satış kooperatifleri ile bu kooperatiflerin üst kuruluşlarından baska hiç kimse elinde yaprak tütün bulunduramaz. Hiç kimse 44 üncü madde hükmü hariç olmak üzere 38 inci maddenin (a) ve (b) fıkralarında sayılan ve Tekel Idaresinin alameti farikasını tasimiyen maddeleri memlekete sokamaz, beraberinde bulunduramaz ve bir yerden bir yere taşıyamaz.

B) Tütün ekicileri ile ilgili hükümler:

Ürün bildirimi:

Madde 46 - Tütün ekicileri, tütünlerini topladıktan sonra, en çok bir hafta içinde, tarlalarından aldıkları tütün miktarını tüzükteki örneğe göre dolduracakları bir ürün bildirimi ile o yerin muhtarına bildirmek zorundadırlar.

Muhtarlar, bildirimlerde yazılı üretim miktarlarını ekin cüzdanlarına yazarak onaylar ve bildirimleri, kendisine verildiği tarihten başlayarak 10 gün içinde, o yerin Tekel Idaresine vermekle yükümlüdürler.

Ürün bildirimlerinde ve bu bildirimlere göre düzenlenen tütün ekim cüzdanlarında yazılı üretim miktarları, ekicilerin Tekel Idaresine karşı yaprak tütün borçlarını teskil eder.

Yaprak tütün borçlarının tesbiti ve kontrolü:

Madde 47 - Tekel Idaresi, gerek ürün bildiriminden evvel ekicilerin dikim alanlarını ve gerekse ürün bildiriminden sonra kurutulmuş tütünlerini, lüzum gördüğünde kontrol etmek suretiyle yaprak tütün borçlarını incelemeye ve tesbite yetkilidir.

Ekici; tarla, kurutma ve denkleme döneminde ve gerek denk halinde bulunan tütünlerinin hepsini kontrolde bulunan Tekel memurlarına göstermekle yükümlüdür.

Tütün ekicisinin vekil göstermesi ve şartları:

Madde 48 - Tütün ekim cüzdanını aldıktan sonra isinin basından uzun zaman ayrılacak olan ekici Tekel Idaresine başvurarak kanuni bir vekil göstermeye mecburdur.

Askerlik hizmetine çağrılanların vekaletnameleri ilgili askerlik subesi başkanlıkları veya mensup oldukları birlik komutanları tarafından düzenlenir ve onaylanır.

Vekil göstermeden ayrılan ekicileri derhal Tekel Idaresine haber vermeye ve kurutulmuş tütünlerinin kaçaga gitmemesi veya kaybolmaması için gerekli tedbirleri almaya tarlanın bulunduğu yer muhtarı mecburdur.

Bu haber verme üzerine Tekel Idaresi, göndereceği memurlarla o yerin muhtarı veya ihtiyar heyetlerinin seçecekleri yetkili iki tütün ekicisinden kurulu bir heyete gerek yas gerek kuru haldeki tütünlerin durumlarını ve miktarlarını tespit ettirir.

Tütünler değer taşıyorlarsa açık artırma ile yerinden 2 nci maddeye göre tütün ekimine engel hali bulunmayan isteklisine satılır. Parası gaip ekici adına emanete alınır. Değer tasimiyorlarsa usulünce yok edilir.

Ekicinin ölümü halinde tütün ekim cüzdanından doğan ödev ve hukuki mükellefiyetler kanuni mirasçılara aittir. Mirasın reddi veya varis bulunmaması hallerinde yukarıki fıkra göre işlem yapılır.

Bir sahis, bu maddenin birinci fıkrası gereğince birden fazla ekicinin tütününü için vekil gösterilemez. Bir sahis bu maddenin besinci fıkrası gereğince birden fazla ekicinin tütününü satınamaz.

Kirimden vazgeçen ve tütünleri zarara uğriyan veya kaybolan ekicilerin yaparak tütün borçlarının düzeltilmesi:

Madde 49 - Tütün kırımından tamamen veya kısmen vazgeçen veya kırımından evvel veya sonra tütünlerinin kısmen veya tamamen zarara uğradığı veya kaybolduğunu gören ekiciler o yerin muhtarına hemen bildirmekle beraber,

a) Ürün bildirimini vermemislerse bir hafta içinde ekim cüzdanı aldıkları Tekel Idaresine başvurarak cüzdanlarını geri vermeye veya cüzdanlarındaki yazıları düzelttirmeye,

b) Ürün bildirimini vermişlerse bir hafta içinde o yerin Tekel Idaresine başvurarak yaprak tütün borçlarını düzelttirmeye.

Zorunludurlar.

Birinci fıkraya göre kırımından tamamen veya kısmen vazgeçilen veya kullanmaya yaramayan tütünler usulüne göre yok edilir.

Ekici, eksiginin çalınmaktan ileri geldiğini iddia eder ve bu iddiası zabıtaca yapılacak soruşturma ile anlaşırsa çalınan miktar cüzdandaki miktardan indirilir.

Su baskını, sel ve yangın gibi genel felaketler olduğunda Tekel Idaresi ekicilerin başvurmalarını beklemeden durumu araştırarak zarara uğriyan miktarı cüzdanlarındaki miktardan indirilir.

Ekici tütünlerinin tasınması:

Madde 50 - Tekel Idaresince verilmiş tasima belgesi olmadıkça, tütünlerin bir yerden diğer bir yere tasınması yasaktır.

Ancak, ekici topladığı tütünlerini dizme ve kurutma yerlerine serbestçe taşıyabilir. Kurutulmuş tütünlerin aynı ilçe hududu içinde bir yerden diğer bir yere taşınması serbesttir.

Ekici tütünlerinin ambara getirilmesi:

Madde 51 - Ekiciler bu kanuna bağlı 3 numaralı cetvelde gösterilen süreler içinde, tütünlerini Tekel Idaresinin göstereceği ambarlara veya Tekel Idaresinin iznini almak şartıyla ürünlerini, sattıkları alıcının ambarına teslim etmek zorundadır. Tütünler Tekel Idaresinden tasima belgesi alınmak suretiyle ambarlara getirilir. Tekel Idaresi 3 numaralı cetvelde gösterilen ambarlama sürelerini gerektiğinde uzatabilir.

Ambarlama, Tekel teskilatinin bulunduğu yerlerde yapılır. Ancak; en çok 30 kilometre mesafede idarenin bir ambarı bulunmadığı ve ekiciler de kendi köylerinde veya yakın bir köyde elverişli bir ambar gösterebildikleri takdirde, anahtarlardan biri idarede kalmak şartıyla ürünün bu ambara konulmasına müsaade olunur.

Tütünlerin ambara kimler tarafından teslim olunacağı ve idareye ne suretle bildirim verileceği, karşılığında ne gibi bir belge alınacağı, bunların örnekleri ve tütünlerin tüccar ambarına ne gibi şartlar altında indirilebileceği tüzükte gösterilir.

Tütünlerin ambarda tartışı ve yapılan ambarlama işlemi:

Madde 52 - Ambara getirilen ekici tütünleri, 19 uncu maddeye göre muayeneleri yapıp tartılır ve bulunan miktar ekicinin yaprak tütün borcuna karşılık sayılır.

Ekiciler, yaprak tütün borçlarından fazla olarak teslim edecekleri tütün için sorumlu tutulmayacakları gibi, tespit olunan borçlarına göre kanuni fireler düşüldükten sonra % 5 e kadar eksik teslim sebebiyle de sorumlu tutulmazlar.

% 5 ten çok olan eksikliğin makbul sebeplerden ileri geldigine o yerin en büyük mülkiye memuru veya tevkil edeceği kimse, tekel memuru ve tarım teknisyeninden kurulacak kurul tarafından kanaat getirilirse çiftçi hakkında kovuşturma yapılmaz.

Tütün denkləri arasına veya imhaliklar içine karıştırılan yabancı maddeler ile - varsa dip ve filizler - ve fazla tavadan ileri gelen ağırlık farkları ekicinin yaprak tütün borcuna karşılık sayılmaz. Bu suretle ayrılan imhaliklarla - varsa dip ve filizler - Tekel Idaresine parasız teslim olunur.

Tekel konusu dışında tarımsal veya endüstriyel amaçlar için, tali maddelerin üretiminde kullanılmak imkanı elde edinceye kadar Tekel Idaresince usulüne göre yok edilir.

Tarımsal veya endüstriyel amaçlarla kullanmak üzere isteklisi çıkarsa, imhalik tütünleri Tekel Idaresi satabilir ve tutarından, bu tütünler için yaptığı masrafları düştükten sonra kalanını, varsa o yerin tütün tarım satış kooperatifine öder. Yoksa irat kaydeder.

Ekici borçlarının kesilmesi:

Madde 53 - Tütünlerin transfer muamelesinin yapılabilmesi için ekici ilk önce Tekel Idaresine borçlu olduğu avans akçasını, varsa ambar kirasını, kesilen para cezalarını ve bu kanunun uygulanması sebebiyle Tekel Idaresinin tütün ekicisi adına harcadığı parayı ödemeye mecburdur.

Ekici tütünlerinin tek el ambarlarında korunması:

Madde 54 - Tekel İdaresi, ambarlarını tütünlerin iyice korunmasını sağlayacak surette kurmaya mecbur ve ambarların fena bir halde bulundurulmasından ve tütünlerin iyi korunmamasından ve istif edilmemesinden doğacak bütün ziyanlardan sorumludur. Su kadar ki, zorlayıcı sebeplerden doğan ziyanlardan ve ambara teslim sırasında tütünlerin zaten fena bir halde bulunmasından ileri gelen zararlardan idareye hiçbir sorumluluk yüklenemez. Bu takdirde, malın ambara girişi sırasında fena bir halde bulunduğunun tutanakla tespit edilmiş olması lazımdır.

Tekel İdaresi, ambarda çiftçi tütünlerinin nefasetini korumak için mütehasis istifçiler bulundurmak ve tütünlerin aktarmalarını zamanında yaptırmakla yükümlüdür. Her ekicinin ürününü ambar içinde ayrı ayrı koymaya ve istendiği zaman ekim cüzdanını ambar memuruna gösterip başka bir işleme uymadan malını görmeye ve alıcısına göstermeye hakkı vardır.

Ekici tütünlerinin sigorta ettirilmesi:

Madde 55 - Tekel İdaresince ekicilere ayrılmış ambarlara giren ekici tütünleri, İdarenin eksperleri tarafından takdir edilecek kıymet üzerinden yangına karşı sigorta ettirilir.

Sigorta işlemi Tekel İdaresi tarafından yapılabileceği gibi, aracı kullanılmaksızın Tekel İdaresi ile sigorta şirketi arasında da yapılabilir. Su kadar ki, sigorta şirketine ödenecek prim, 7397 sayılı kanunun yetkili kıldığı organlarca tespit edilecek tarifieden % 30 - 35 arasında indirim yapılarak bulunacak miktardır.

Sigorta primleri, Tekel İdaresi tarafından ekici adına ödenir. Tütünler satıldığında, tütünlerin sigortalı bulunduğu günlere ait sigorta primleri ekiciden alınır. Bu alacaklar Tekel İdaresinin 53 üncü maddedeki imtiyazlı alacakları meyanındadır.

Tekel İdaresi, re'sen yapacağı sigortalar için bir fon tesis eder ve hasil olacak zararı bu fon ile karşılar. Bu fonun kuruluş ve işleyisi bir yönetmelikte düzenlenir.

Ekici tütünlerinden alınacak ambar kirası:

Madde 56 - 51 inci maddeye göre ambarlanan ekici tütünlerinden ilk iki sene için ambar kirası alınmaz.

Bu süre içinde satılamiyan tütünler, rehinde olsa veya aynın muhazasına taallük etmiyen ihtiyati veya icrai haciz veya ihtiyati tedbir kararı ile hacizli bulunsa dahi, Tekel İdaresi tarafından doğrudan doğruya ve açık artırma ile satılabilir.

Su kadar ki, daha evvel tütün sahibine; rehinde ve hacizli ise rehin alana ve haczedene tütünlerin kendisi tarafından satılması veya sattırılması için bir ay mühletli bir haber verme kaidi gönderilir.

Tütün sahibinin veya haczedene veya rehin alanın konutu bilinmiyorsa, o yerlerdeki noter aracılığı ile ilan yapılır.

Artırma bedelinden, önce idarenin yapmış olduğu bütün masraflarla idare tarafından tütün sahibine verilmiş olan avanslar, ambar kiralari, varsa karar ve hüküm altına alınmış para cezaları indirilir.

Kalan paradan, tütünler rehinde olduğu surette mürtebine rehin bedeli öndikten ve haczolunduğu takdirde haczedilen miktar haczedene makama verildikten sonra fazla kalırsa ekiciye veya onun kanuni temsilcisine verilir.

Tütün üzerinde birden çok haciz varsa,haczedilen tütünün tutari,haczedendenler arasında İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre bölünmek üzere icra dairesine verilir. İcrai haciz veya ihtiyati tedbir kararı ile daha fazla muhafazası gereken tütünler, 57 nci madde gereğince ambar kirasına tabidir.

Alicisi çıkmıyan ekici tütünlerin yok edilmesi:

Madde 57 - Açık artırmada alicisi çıkmıyan tütünler usulüne göre yok edilir. Su kadar ki, 56 nci maddede yazılı sürelerden sonra kalacak tütünlerin kilo basına bir ay için bir kurus ambar kirasını pesinen ödemek şartıyla bir sene daha ambarda kalmasını sahibi isteyebilir.

Uzatılan bu sürenin bitiminden sonra yapılacak ikinci artırmada dahi alicisi çıkmıyan tütünler yok edilir.

Gerek resmi artırmayı yapan Tekel İdaresinin gerek yukarıki fıkralara göre yok edilen tütünlerin yok edilmelerine ait tutanaklar Tekel idareleri için tütün sahiplerine karşı ibra senedi yerindedir.

Açık artırmada elde edilen tutar, Tekel İdaresinin alacagina yetmezse artanı, tütünü ambara bırakmış olandan alınır.

C) Tütün ticareti ile ilgili hükümler:

Tütün tüccarları:

Madde 58 - Yaprak tütün ticareti yapabilmek için, tüccar yeterlik ve niteliğine sahip olmak ve Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilerek belge almış olmak şarttır.

Tütün ticareti yapmak maksadiyle; müracaat edenlere bu belgenin verilebilmesi, isteklinin kayıtlı olduğu ticaret odası bankalar ve mesleki tesekküllerden mali durumu ve ticari itibarı hakkında Tekel İdaresince müspet bilgi alınmış olmasına bağlıdır.

Tütün tacirlerinden, bu kanunun yürürlüğe girmesinden geriye doğru üç yıl içindeki ekici tütün piyasaları da dahil olmak üzere, ekiciye karşı bu kanunda derpis edilen alim satımla ilgili vecibelerden herhangi birini, süresi içinde yerine getirmemiş olanlara belge verilmez.

Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilerek belge almış tütün tüccarlarından, ekiciye karşı bu kanunda derpis edilen alim satımla ilgili vecibelerden herhangi birini süresi içinde yerine getirmediği sabit olanların belgeleri iptal edilir.

Tüccarin vekaletnamesini tasıyanlar, tüccar adına tütün alim satımı yapabilirler.

Tüccar veya vekili, ekiciden tütün satın alacağı yerlerde, o yerin Tekel İdaresine başvurarak, o yer için kanuni ikametgah göstermek zorundadır.

Tüccar arasında tütün alim satımı:

Madde 59 - Tüccar arasında tütün alim satımı, Tekel İdaresine verecekleri iki nüsha müsterek alim satım bildirimi üzerine yapılır.

Bu bildirimlerde, tütünün islenmiş veya islenmemiş olduğu,mensei,ürün yılı, nevi, denk adedi ve ağırlığı gösterilir.

Tütün tüccarlarının tütün kıyması ve kendilerine verilecek sigara kagidi:

Madde 60 - Tütün tüccarlarının, alicilerine tütünlerin çeşnisini göstermek için 100 grama kadar tütün kıymaları caizdir. Tüccarin bu amaçla yapacağı bas-

vurma üzerine, Tekel Idaresi tarafından bedeli karşılığında kendilerine senede en çok 500 yaprak sigara kagidi verilir.

Tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerinin kontrolü:

Madde 61 - Tütün tüccarlarının bakım ve işleme atelyesi olarak kullanacakları binaların, Tekel Idaresi tarafından kabul edilecek durumda bulunmaları lazımdır. Bakım ve işleme atelyesi açmak veya var olan bakım ve işleme atelyesini kapatmak isteyen tüccarlar durumu önceden yazı ile Tekel Idaresine bildirmek zorunludur.

Tekel Idaresi tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerini her vakti teftis ve kontrole yetkilidir.

Tütün tüccarlarının yaprak tütün borçları:

Madde 62 - Tütün tüccarlarının gerek ekicilerden gerekse tüccardan satın aldığı tütünler, Tekel Idaresine karşı yaprak tütün borçlarını teskil eder.

Tütün tüccarları örneği tüzükte gösterilen bir bildirim ile, bir evvelki yılın Ağustos ayı sonundaki mevcudlarıyla o tarihten başlayarak Eylül ayı başına kadar geçen bir yıl içerisinde satın aldıkları, sattıkları, ihraç ettikleri ve ellerinde kalan tütünlerin miktarını Eylül ayının ilk 15 günü içinde imzaları altında o yerin Tekel Idaresine bildirmekle yükümlüdürler.

Tütün tüccarı, her bakım atelyesi için giren çıkan tütünleri yazmaga mahsus ayrı bir defter tutar ve bu deftere kayıtlarını günü gününe geçirir.

Gerek bildirimlerde gerekse ambar defterlerinde işlenmemiş, işlenmekte ve işlenmiş tütünlerin mensei, ürün yılı, nevi, denk adedi, net ağırlığı ile bakım ve işleme atelyelerine o sene içinde meydana gelen fire ve imhalik miktarı açık olarak belirtilir.

Tüccar tütünlerinin işletilmesinden meydana gelen süprüntü veya kirintiler en geç işlemenin sona ermesini izleyen 15 gün içinde, bakımından hasil olan süprüntü veya kirintiler tüccar tarafından yok edilmesi istendikçe, Tekel Eksperinin raporuna dayanarak Tekel Idaresi tarafından tartılarak masrafı tüccara ait olmak üzere yok edilir ve tüccarın yaprak tütün borcunda gerekli düzeltme yapılır.

Tüccar tütünlerinin tasınması:

Madde 63 - Aynı şehir veya kasaba içinde tüccara ait tütünlerin bir depodan diğerine tasınmasında tasima belgesi almaga lüzum yoktur. Su kadar ki, tüccar tasimadan evvel tasıyacagi tütünlerin işlenmemiş veya işlenmiş olduğunu, menseini, ürün yılını, nevi, denk adedini, miktarını ve tasıyacagi yeri yazı ile Tekel Idaresine bildirmege mecburdur.

Bir şehir ve kasabadan diğer bir şehir ve kasabaya tasınacak tütünler için Tekel Idaresinden tasima belgesi alınması ve bu tasima belgesinin tütünlerin gönderildiği yerin Tekel Idaresine bir hafta içinde gösterilmesi zorunludur.

Tekel Idaresince tasima belgesi verilebilmesi için, tüccarın, ekiciden satın aldığı tütünün bedelini tamamen ödediğine dair ihbarnameyi ibraz etmesi şarttır.

Tekel Idaresi tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek tasima belgesinin asli tütünün sahibine verilir, bir nüshası tütünün gideceği yer Tekel Idaresine gönderilir.

Tasima belgelerinde, tütünlerin işlenmiş veya işlenmemiş olduğu, mensei, ürün yılı, nevi bakımından denk adedi ve net ağırlığı gösterilir.

Tütün tüccarları bir sehir ve kasabadan diger bir sehir veya kasabaya veya yabancı memleketlere posta ile 10 kiloyu geçmemek üzere örnek tütün gönderebilirler. Her iki şekilde de Tekel Idaresinden alacakları tasima belgelerinin Posta Idaresine gösterilmesi zorunludur.

Posta Idarelerinden alınacak posta alindılarının bir hafta içinde tasima belgesi alınan Tekel Idarelerine gösterilmesi ve memleket içinde bir yerden diğer yere gönderilen örneklerin gittiği yerde Posta idarelerince verilecek haber verme kagıtlarının bir hafta içinde Tekel Idaresine vize ettirilmesi suretiyle örneği gönderen ve alanın yaprak tütün borçlarında gerekli düzeltmeler yapılır.

Tütün ekicileri, tüccar kuruluşları ve tütün tarım satış kooperatifleri ile bu kooperatiflerin üst kuruluşları için de bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı memleketlere ihraç edilen tüccar tütünleri:

Madde 64 - Yabancı memleketlere ihraç edilecek tütünler için de Tekel Idaresinden tasima belgesi alınması zorunludur.

63 üncü maddede belirtilen esaslara göre düzenlenecek bu tasima belgelerine dayanarak Gümrük memurlarının kontrolü altında ve usulüne göre ihraç edilen tütünler için, ihraç işleminin yapıldığına dair gümrük idarelerinden alınacak belgelerin, bu belgelerin alındığı tarihi izleyen 15 gün içinde Tekel Idaresine gösterilmesi lazımdır. Bu belgelerde yazılı miktar, tüccarın Tekel Idaresinde kayıtlı yaprak tütün borcundan indirilir.

Yabancı memleketlere gönderilip kısmen veya tamamen satılmıyarak geri getirilen tütünler gümrüklerde Tekel Idaresi tarafından muayene edilip Türk tütün olduğu ve mense, ürün yılı, nevi bakımından ihraç edilen tütünlerin aynı olduğu anlaşıldığı takdirde, yurda sokulmasına izin verilir ve masrafı tüccara ait olmak üzere tartılarak tüccarın borcuna geçirilir.

Ihraç edilen tütünlerin gönderildiği memlekete girdiğinin belgelendirilmesi:

Madde 65 - 64 üncü maddeye göre yabancı memleketlere gönderilen tütünlerin ihraç tarihinden başlayarak en çok 91 gün içinde gönderilen yere girdiğinin Türkiye Konsolosu, olmiyan yerlerde, o yerin ticaret odası tarafından onaylanmış bir sahadetname ile belgelendirilmesini istemeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Yaprak tütünlerinin islenmesi:

Madde 66 - Türkiye'de yetisen tütünlerin, Türk - Standartları Enstitüsü tarafından tespit edilecek Türk standardına göre islenmesi zorunludur.

Yabancı memleketlerin, Türk standardına uymıyan siparişleri, belgelendirilmek şartıyla ve Ticaret Bakanlığının izniyle Türk standardına uyulmadan islenebilir. Kendi Fabrikalarında kullanmak amacıyla Türkiye'de tütün isliyen yabancı firmalar Türk standardına uymak zorunlusunda değildir.

Islenmiş tütün denklelerinin etiketlerinde veya ambalajları üzerinde, dengin içindeki tütünün mensei veya işleme partisinin adı, ürün yılı, nevi ve net ağırlığı belirtilir.

Ihraç edilecek tütünlerin fümigasyonu:

Madde 67 - Türkiye'den yetisen tütünlerin fümige edilmeden ihraci bakanlık-lararası tütün kurulu kararı ile ve bu karar en az bir yıl önce ilan edilmek şartıyla kısmen veya tamamen yasaklanabilir.

Ihraç edilecek tütünlerin muayenesi:

Madde 68 - Ihraç edilecek tütünler, ehliyetnameli ve yeminli eksperlerden kurulu üç kişilik bir kurul tarafından muayene edilir.

*

Bu kurulun kararı, ihraç lisansına esas teskil eder. 66 ve 67 nci maddelerde belirtilen nitelikte olmadığı, kurul muayenesiyle tespit edilen tütünler ihraç olunamaz.

Bu kurulun kararlarına Ticaret Bakanlığına başvurularak itiraz edilebilir. İtiraz edildiğinde Ticaret Bakanlığı tarafından seçilecek diplomalı ve yeminli üç eksperden kurulacak bir kurula tütünler yeniden muayene ettirilir. Bu kurulun kararı kesindir.

D) Yaprak tütün fireleri:

Fireler:

Madde 69 - Tekel İdaresi tarafından, yaprak tütün borçlarının izlenmesinde bir yerden diğer yere trenle gönderilen tütünlerle deniz yolu ile gönderilen tütünlerde % 1, hayvan araba ve kamyonla gönderilen tütünlerden % 1,5 fire kabul edilir.

Ambar ve işleme fireleri bu kanuna bağlı 4 numaralı cetvelde gösterilen miktarlara göre hesap olunur.

İslenmiş veya fermentasyon geçirmiş tütünlerin firesi yukarıdaki miktarların yarısı kadar hesap edilir.

E) Müteferrik hükümler:

Tekel maddelerinden alınacak vergi ve resimler:

Madde 70 - Bu kanunla Tekel altında bulunan maddeler, asıl Gümrük Vergisi hariç olmak üzere Hazine, belediye ve özel idarelere ait bütün vergi ve resimlerden muaftır.

Ceza hükümleri:

Madde 71 - 2 nci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler yaprak tütün borcuna yazılmakla beraber her bir dekar veya artiginden 250 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 72 - Bu kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde isimleri yazılı, tütün tarımı serbest olan ilçeler dışında kalan yerler ile, bu ilçelerin geçici 1 inci madde gereğince tespit edilmiş ve kesinleşmiş tütün üretim alanlarının dışında kalan yerlerde ekilen tütün fideleri veya dikilen tütünler sökülüp yok edilir. Ekilmiş olan fideliklerin metre kare veya artigi için 50 lira, dikilmiş olan tarlaların her bir dekar veya artigi için 100 lira ağır para cezası alınır.

Tütünler toplanmışa elkonulmakla beraber, her bir kilo veya artiginden 5 lira, tütünler elden çıkarılmışa her bir kilo veya artiginden 10 lira ağır para cezası alınır. Ayrıca elden çıkarılan tütünler kaçaga harcanmış sayılarak sahipleri hakkında kaçakçılık kanunları hükümleri uygulanır.

Madde 73 - 5 inci madde gereğince geçici yasak uygulanan yerlerde dikilen tütünler söktürülmekle beraber fideliklerin her bir metre kare veya artiginden 50 lira ve tarlaların her bir dekar veya artiginden 100 lira ağır para cezası alınır.

Madde 74 - 6 nci madde gereğince deneme amacıyla tütün dikimine izin verilen miktar ve alanın dışına çıkanlar hakkında 72 nci madde hükmü uygulanır.

Madde 75 - 7 nci madde hükmüne uymayan ve 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kagitlarını incelemeyen onaylayan veya bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde süresi içinde onaylamayan veya Tekel İdaresine vermiyen ihtiyar heyeti üyeleri ve muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 inci maddeleri hükümleri uygulanır.

Madde 76 - 8 inci maddenin (a) fıkrasına aykiri olarak yurt disina tütün tohumu veya fidesi çıkaran veya yabancı memleketlerden izinsiz olarak tütün tohumu veya fidesi getirenlerden veya bu hareketlere kalkışanlardan 125 liradan 1000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Ayrıca tohum ve fideler elinden alınır. Bunlardan yetismis fide ve tütünler varsa yok edilir.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykiri olarak tasinan tohumlar elinden alınır ve fideler yok edilir. Tohumlar ekilmisse fidelikler bozulur. Tütünler tarlaya, dikilmisse çiçek açımından evvel fidanların tepeleri kirilir. Fideliklerin M2 veya artıgından 25 lira, tarlaların her bir dekar veya artıgından 100 lira hafif para cezası alınır.

9 uncu maddeye aykiri hareket edenlere de aynı hükümler uygulanır.

Madde 77 - 11 inci madde hükmüne aykiri olarak tütün saplarını kanuni süresi içinde söküp yok etmeyenlerden tarlaların her bir dekar veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır. Sökme ve yok etme işi Tekel İdaresi tarafından yapılmışsa giderleri ekiciye ödetilir.

Madde 78 - 12 nci maddenin (a) fıkrasında yazılı bildirimi yapmayan ekici ve muhtarlardan 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykiri hareket edenlerden, fideliklerinin beher metrekare veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (c) fıkrasına aykiri hareket edenler hakkında da (b) fıkrası hükmü uygulanır. Ayrıca hastalıklı alan içinde bulunduğu takdirde fidelikler sahipleri hesabına söktürülür.

Madde 79 - 13 üncü madde hükmüne aykiri olarak tütün dikenlerden 10 lira ağır para cezası alınır.

Madde 80 - 14 üncü madde hükmüne aykiri olarak arasına baska bitki ekilmiş veya dikilmiş olan tütün tarlalarının ekicilerinden, baska bitkilerin ekildiği veya dikildiği kısmın her bir dekar veya artığı için 50 liradan 125 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Madde 81 - 15 inci maddenin birinci fıkrası hükmüne aykiri olarak istek kağıdı vermeden veya Tekel İdaresince süresi içinde verilecek tütün ekim cüzdanını almadan tütün diken ekicilere tütün ekim cüzdanı verilmekle beraber, kendilerinden diktikleri alanın her bir dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykiri olarak istek kağıtlarını doğru doldurmayan ekicilerle altıncı fıkra hükmüne aykiri olarak cüzdanlarında yazılı alandan az tütün diktiklerini süresi içinde Tekel İdaresine haber vermiyen ekicilerden 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin altıncı fıkrası hükmüne aykiri olarak cüzdanlarında yazılı alanın % 10 undan fazla tütün diken ekicilerden fazla diktığı dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınmakla beraber cüzdanlarında gerekli düzeltmeler yapılır.

4 üncü madde gereğince tütün üretiminin, memleket iktisadi ve ticari icaplarına ve satış imkanlarına göre düzenlendiği yerlerde 15 inci maddenin besinci fıkrasına uygun olarak Tekel İdaresi tarafından uygulanacak tedbirlere aykiri dikilen tütünler yaprak tütün borcuna kaydedilmekle beraber dikilen tarlaların her bir dekar veya artıgından 100 lira hafif para cezası alınır. Üretimin düzenlenmesi hakkındaki kararın devam etmesi halinde ekiciye arkadan gelen bir yıl için tütün dikimi yasaklanır.

Madde 82 - 16 nci madde hükmüne aykiri olarak cüzdanlarında yazılı alanın tamamına veya bir kısmına ait tütünleri baskasına devredenlerle devralanlardan herbir, dekar veya artığı için 100 er lira hafif para cezası alınır.

Madde 83 - 17 nci maddenin (a) fıkrası hükmüne aykiri olarak toplanmayan veya toplandığı halde yok edilmeyen dip yapraklarla (b) fıkrası hükmüne aykiri olarak toplanan filizler yok edilir ve sahiplerinden 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Madde 84 - 19 uncu madde gereğince yapılacak ambar muayeneleri sırasında, 18 inci maddeye aykiri olarak işlenmiş olan denklelerini düzeltmesi için yapılan bildiriye dinlemeyen veya itirazı üzerine verilecek kesin karara uymayan ekicilerden düzenlenecek tutanak üzerine, kanuna aykiri olarak işlenen ve denklenen tütünlerin her bir dengi için 10 lira, teslim edilmek üzere ambara getirilen denklere karıştırıldığı tespit olunan dip ve filizlerin her bir kilosu için 5 lira hafif para cezası alınır.

Madde 85 - 20, 21 ve 23 üncü maddeler hükmüne aykiri olarak tütün satan ve alanlardan, tütünün her bir kilo ve artığı için ikiser lira ağır para cezası alınır.

Madde 86 - 27 nci madde hükmüne aykiri hareket edenlerden, azaltma bedele ait ise bunun, ağırlık veya bedelsiz bırakmaya ait ise indirilen miktar değerinin 5 katından 10 katına kadar ağır para cezası alınır.

Madde 87 - Tütün satış merkezleri kurulan yerlerde, satışın bu merkezlerde yapılması zorunluluğuna aykiri hareket eden tütün ekicileri ve alıcılarının her biri hakkında 85 inci madde hükmü uygulanır. Alım - satım işlemi tanınmaz ve bu gibi tütünlerin transferi yapılmaz.

Madde 88 - Kaçak yerli tömbeki, enfiye, agiz, pipo, ve yaprak sigarası tütününün herbir kilo veya artığından 25, yaprak sigarasının tanesinden 1 lira ağır para cezası alınır ve kaçak maddelere el konulur.

Bu maddeler dış memleketlerden getirilmiş ise, el konulmakla beraber yukarıda yazılı para cezalarının iki kati alınır.

Dis memleketlerden gelen yolculardan, yurda girerken beraberlerinde bulunup 44 üncü maddenin (a) fıkrasındaki miktarlardan fazla olan ve yolcu tarafından gizlenen veya inkar edilen mamullerden aynı ceza alınır ve sahipleri hakkında Kaçakçılık Kanunu hükümleri uygulanır.

44 üncü maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleriyle Gümrük Kanununun 18 inci maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı fıkraları hükümleri uyarınca yurda sokulan sigara ve diğer tütün mamulati, bu hükümlerden yararlanmayanların beraberinde bulunursa ikinci fıkrada yazılı cezalar uygulanır.

Madde 89 - Bu kanunla tekel altında bulunan maddelere ve mamulata mahsus bandrol, etiket ve alameti farikalari kaçak maddeler üzerine koyan ve yapıştırılardan ve bunları yetkili ve izinli olmaksızın yanında bulunduran veya satılardan ve Tekel İdaresine ait paket, kutu veya baska kablarda kaçak maddeler satılardan kaçak madde için uygulanan cezadan baska 125 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddelere el konur.

Bu suçları işleyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukarıki cezaya çarptırılmakla beraber satış belgeleri yürürlükten kaldırılır, varsa yazılı sözleşmeleri bozulur ve bir daha kendilerine satış hakkı verilmez.

Madde 90 - Bu kanunda yazılı her nevi tekel maddelerinin Tekel İdaresinden izin alınmadan paket veya kutuları açılmış veya kutu ve paket içindekilerin değiştirilmiş veya azaltılmış olarak satılması ve tütün paketleri içine konulan Tekel İdaresinin markasını taşıyan sigara kagıtlarının ayrıca satılığa çıkarılması yasaktır. Bu yasaklara aykiri hareket edenlerden 50 liradan 250 liraya kadar hafif para cezası alınır ve bu maddelere elkonulur.

Bu eylemleri isliyenler Tekel Idaresinin satıcıları iseler yukarıdaki cezalardan baska, satis belgeleri ve varsa yazili sözleşmeleri hükümsüz sayilir.

Madde 91 - 38 inci maddenin (a) fıkrasında sayılan tek el mamullerinin ya-pilmasında kullanılan alet ve makinaları veya parçalarını Tekel Idaresinin izni olmadan ellerinde bulunduranlardan ve bunları her ne suretle olursa olsun ya-pan, satan, kullanan ve taşıyanlardan her bir alet, makina veya parçaları için 75 liradan 250 liraya kadar ağır para cezası alınır. Alet,makina ve parçalarına elkonulur.

Madde 92 - Tekel mamullerini, tespit edilen fiyatlardan fazlasına satanlar belgesiz satıcı iseler ellerindeki mamullere el konulmakla beraber ayrıca 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Bu eylemi isliyenler Tekel Idaresinin satıcıları iseler yukarıdaki para ce-zası alınmakla beraber, satis belgeleri ve varsa yazili sözleşmeleri yürürlük-ten kaldırılır.

Ellerindeki mamuller,kendileri tarafından,satis belgesi olan diğ er bir sa-ticiya devredilinceye kadar Tekel Idaresince muhafaza olunur. Muhafaza süresi ve bu sürenin sonunda yapılacak işlem tüzükte belirtilir.

Madde 93 - Satis belgesi olmadan tek el mamullerini satanlardan 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır. Ellerindeki mamuller kendileri tara-fından satis belgeli diğ er bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel Idaresince muhafaza olunur.

Satis belgelerini ve ellerindeki mamulleri baskasına devreden ve devir alanlardan aynı para cezası alınır. Ayrıca devredilen belge yürürlükten kaldı-rılır.

Tekel mamullerini satis belgelerinde veya yazili sözleşmelerinde belirtilen bölge dışında satışı çıkaranlardan da aynı para cezası alınmakla beraber satis belgeleri ve varsa sözleşmeleri yürürlükten kaldırılır. Ellerindeki mamuller kendileri tarafından satis belgesi bulunan diğ er bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel Idaresince muhafaza olunur.

Bu maddedeki muhafazaya ait süreler ve bu süreler sonunda yapılacak işlem tüzükte gösterilir.

Madde 94 - 41 inci maddenin birinci fıkrası gereğince Tekel Idaresi tara-fından satis yerlerinin kontroluna engel olan veya zorluk çıkaran satıcılardan, düzenlenecek tutanak üzerine 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası ali-nir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasına aykiri hareket eden satıcılardan, bildirme-dikleri mevcutlarının,noksan bildirmenin tespit edildiği tarihteki fiyatlarının iki kati tutarında ağır para cezası alınır, satis belgeleri ve varsa sözleşme-leri de hükümsüz sayılır.

Madde 95 - 43 üncü maddeye göre kaçak sayılan sigara kagıtları ile sigara kagidi yerine kullanılan diğ er kagıtlardan büyüklüğü 9x5 santimetreye kadar olanların her bir yapragından ve bunlardan daha fazla büyüklükte bulunanların her bir 45 santimetre kare veya artıgından 5 kurus ağır para cezası alınır ve bu maddelere zor alımı uygulanır.

Madde 96 - 45 inci madde hükmüne aykiri olarak ellerinde yaprak tütün bu-lunduran kimselerin tütünlerine elkonulur ve her bir kilo veya artıgından 25 lira ağır para cezası alınır.

Madde 97 - 46 nci madde hükmüne aykiri olarak tütünlerini topladıktan sonra en çok bir hafta içinde ürün bildirimlerini bağıli bulundukları muhtarlığa

vermiyen ekicilerden 25 liradan 50 liraya kadar ve bu bildirimleri kendilerine verildiği tarihten basliyerek 10 gün içinde o yerin Tekel Idaresine teslim etmiyen muhtarlardan 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezasi alinir.

Madde 98 - 47 nci madde hükmüne aykiri olarak tarlada veya kurutma ve denkleme devresindeki ve denk halindeki tütünlerini, kontrolla görevli tekel memurlarina göstermiyen ekicilerden, usulen düzenlenecek tutanak üzerine 25 liradan 500 liraya kadar hafif para cezasi alinir.

Madde 99 - Tütün ekim cüzdanini aldıktan sonra vekil göstermeden isinin basından uzun bir süre için ayrılan ekiciler hakkında 48 nci madde hükümlerine göre işlem yapılmakla beraber, ayrıca kendilerinden 10 liradan 25 liraya kadar agir para cezasi alinir.

Bu gibi hallerde gaip ekiciye ait tütünlerin kaçaga gitmemesi için gerekli tedbirleri almiyan ve keyfiyeti Tekel Idaresine vaktinde haber vermiyen muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 nci maddeleri hükümleri uygulanir.

48 inci maddenin yedinci fıkrası hükmüne göre birden fazla ekicinin vekaletini almak veya birden fazla ekicinin tütününü satın almak yasagina aykiri hareket edenlerden, tütünün her bir kilo ve artigi için 2 lira agir para cezasi alinir ve yapılan işlem geçer sayılmaz.

Madde 100 - Ürün bildirimlerinin tartilarak kontrol edildiği yerlerde kontrol sirasinda, ürün bildirimlerinin tartilarak kontrol edilmediği yerlerde tütünlerin ambarlama tartisinda, çıkacak % 5 ten fazla eksiklikler için ekici kabul edilebilir bir sebep gösteremezse noksan çıkan tütünlerin her bir kilo veya artigindan 12,5 lira hafif para cezasi alinir.

Madde 101 - 49 uncu maddeye göre tütün kırımından tamamen veya kısmen vazgeçen yahut kırımından evvel veya sonra tütünlerinin kısmen veya tamamen yok olduğunu veya kayboldugunu görüp durumu o yerin muhtarına derhal haber vermiyen ve aynı zamanda kanuni süresi içinde Tekel Idaresine basvurmiyan ekicilerden 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezasi alinir.

Madde 102 - Kaçak tütün tasiyanlardan tasidıkları tütünün her kilo veya artigi için 10 lira agir para cezasi alinir ve ellerindeki tütünlere elkonulur.

Madde 103 - 50 nci maddede belirtilen yerler disinda nakliye tezkeresi olmadan tütün tasiyan ekicilerden, tütünlerini alicisinin veya Tekel Idaresinin ambarına teslim etmek veya satis merkezine getirmek için tasidigina kanaat getirilirse, 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezasi alinir ve tütünler ambara getirilir.

Kaçakçilik amaciyle tasidigi anlasilirsa tütünler müsadere olunmakla beraber her bir kilo veya artigindan 10 lira agir para cezasi alinir.

Madde 104 - 51 inci maddede belirtilen sürelerin bitiminden basliyerek otuz gün içinde ürünlerini tamamen veya kısmen ambara teslim eden ekicilerden, geç teslim ettikleri tütünlerin her bir kilo veya artigindan, gecikmenin her bir günü için 10 kurus hafif para cezasi alinir.

Su kadar ki, ekiciler ambarlama süresinin bitiminden en az üç gün evvel Tekel Idaresine basvurarak, tütünlerini vaktinde teslim edemiyeceklerini köy ihtiyar heyetlerinin belgeleri ile onaylanmis,kabul edilebilir bir sebebe dayanarak bildirilirse, gecikmeden dolayi ceza alinmaz.

Ambarlama süresini izliyen 30 gün içinde - ikinci fıkra hükmü hariç - teslim edilmeyen tütünlerin her bir kilo veya artiginden 5 lira ağır para cezası alınır.

Ambarlama müddetini izliyen 30 gün içinde tütünlerini teslim etmediği halde yanında tütün bulundurduğu tespit olunan ekicilerin bu tütünlerine el konulur ve noksan miktar için kaçakçılık kovuşturması yapılır.

Madde 105 - a) Ürünlerini kaçağa harcadıkları için mahkûm olanlarla,
b) Yaprak tütün borçlarını görmez, ihraklık veya kirinti halindeki tütünlerle kapatmak isteyenlerden bu hareketi kaçakçılık amacıyla yaptıkları Tekel Idaresinin basvurması üzerine mahkeme kararıyla sabit olanlar,

Bir sene süre ile tütün ekemezler.

Madde 106 - 58 inci madde gereğince belgesi iptal edilen tütün tacirleri 3 yıl süre ile bizzat veya dolaylı olarak tütün ticareti yapamazlar. Fiilin tekkerrürü halinde, bu tacirlere bir daha tütün taciri belgesi verilmez.

58 inci madde hükmüne aykiri olarak tacirin vekaletnamesine sahip olmadan tütün alım satımı yapanlardan ve tütün satın aldıkları yerin Tekel Idaresine başvurarak kanuni ikametgah göstermeyen tüccardan veya bunların vekaletnamesini tasıyanlardan 5 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 107 - İşleme ve bakım atelyelerinin bulunduğu yerleri Tekel Idaresine önceden haber vermiyen tüccarlardan 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Tekel Idaresi memurlarının, tüccara ait işleme ve bakım atelyelerini kontrolüne engel olan veya zorluk çıkaranlar hakkında usulüne uygun olarak düzenlenecek tutanak üzerine, yukarıki fıkarda yazılı para cezası alınır.

Madde 108 - 62 nci madde gereğince stok durumlarını gösteren bildirimleri Tekel Idaresine zamanında vermiyen veya bakım atelyeleri için ambar defterlerini tutmıyan veya bildirim ve defterleri 62 nci madde hükmüne uygun olarak düzenlemeyen tüccarlardan 2 500 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Suçun tekrarlanması halinde, aynı para cezası alınmakla beraber bir sene-den bes seneye kadar da tütün ticaretinden alıkonulur.

Bildirimlere dayanarak tüccarın depolarında yapılacak kontrollarda noksan veya fazla çıkacak tütünlerin her bir kilo veya artiginden 10 lira ağır para cezası alınır.

62 nci maddenin son fıkrası hükmüne aykiri olarak, tütünlerin işletilmesinden meydana gelen süprüntü veya kirintileri Tekel Idaresine haber vermeden yok eden tüccarların yok ettikleri tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo veya artiginden 10 lira ağır para cezası alınır.

Madde 109 - 63 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarına aykiri olarak tütün tasıyan tüccarlardan 1 000 liradan 2 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Tasima belgelerini kanuni süresi içinde Tekel Idaresine göstermiyen tüccarlarla, posta idarelerinden alınacak posta alındılarını, tasima belgesi aldıkları Tekel Idarelerine aynı süre içinde göstermiyenlerden 20 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Madde 110 - Yabancı memleketlere ihraç edilen tütünler için gümrük idarelerimizden alınacak belgeleri kanuni süresi içinde Tekel Idaresine göstermiyen tüccarlardan ihraç ettikleri tütünün her bir kilo veya artığı için 5 kurus ağır para cezası alınır.

Kanuni sürenin bitiminden basliyerek 2 ay içinde belgesi gösterilmiyen tütünler kaçaga gitmis sayilir ve her bir kilo ve artigindan 10 lira agir para cezasi alinir.

Madde 111 - 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 uncu maddelerle, 103 üncü maddenin ikinci ve 108 inci maddenin üçüncü fıkralarında yazili suçlari isleyenler hakkında 1918 sayili Kanunun 6829 sayili Kanunla degistirilen 25 inci maddesi hükmü ve o kanunun kovusturma ve yargi usulleri uygulanir.

Madde 112 - 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 uncu maddelerle, 103 üncü maddenin ikinci ve 108 inci maddenin üçüncü fıkralari hariç olmak üzere bu kanunda yazili suçlara, Tekel Idaresinin yazili basvurmasi üzerine o yerin sulh ceza mahkemesince karar verilir.

Bu Mahkemelerce verilip 20 lirayi asmiyan veya 1918 sayili Kanunun 6829 sayili Kanunla degistirilen 25 inci maddesinin birinci fıkrasına göre verilen para cezasi hükümleri kesindir.

Madde 113 - 1918 sayili Kanuna deginen eylemlerden baska bu kanuna göre zapt ve elkonulmasi gereken tütün ve sair maddeleri Tekel Idaresi, kovusturmanin sonucuna kadar korumakla yükümlüdür.

Madde 114 - Sulh ceza mahkemelerince verilen para cezasi kararlar, Tekel Idaresi tarafından Amme Alacaklarinin Tahsili Usulü hakkındaki Kanun geregince yerine getirilir.

Para cezalarini ödemeye mali kudreti müsait olmadigi usulen tespit edilenler için, Cezaların Infazi hakkındaki 647 sayili Kanun hükümleri dairesinde islem yapmak üzere, para cezalarına ait kararlar Tekel Idaresi tarafından bir müzekkere ile mahalli cumhuriyet savciliina gönderilir.

Cumhuriyet savciliginca tahsil olunan para cezaları Tekel Idaresine devredilir.

647 sayili Kanun hükümlerinin uygulanmasına ragmen para cezasinin tamaminin karsilanmaması halinde, geri kalan paranin tahsili için, ilam Cumhuriyet savciligınca Tekel Idaresine iade edilir. Tekel Idaresince, "hapis ile tazyik hükmü ayrik kalmak üzere" Amme Alacaklarinin Tahsili Usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre infaz olunur.

Madde 115 - Bu kanunda yazili para cezaları Tekel Idaresine aittir. Su kadar ki 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 uncu maddelerle, 103 üncü maddenin ikinci ve 108 inci maddenin üçüncü fıkralarında yazili para cezaları ile el konulan kaçak maddelerin Tekel Idaresince takdir edilecek degerleri 1918 sayili Kanun hükümlerine göre dagitilir. Kalani Tekel Idaresi bütçesine gelir kaydedilir.

Madde 116 - Bu kanun hükümleri tömbeki, püro, Virgina, Hasankeyf ve sair yabancı tütün çeşitleri hakkında da uygulanir.

Madde 117 - 10/6/1938 tarih ve 3437 sayili Tütün ve Tütün Inhisari Kanunu hükümleri kaldırilmistir.

Ancak, sözü geçen kanunun 11 inci maddesi geregince evvelce konulmus olan sinirli yasaklama hükümleri, bu kanunun geçici 1 inci maddesi hükümleri uygulanincaya kadar yürürlüktedir.

Bu yasaga aykiri hareket edenler hakkında, bu kanunun 72 nci maddesi hükmü uygulanir.

Özel kanunlarla 1701 ve 3437 sayili kanunlara atif yapilan hallerde bu kanunun ilgili hükümleri uygulanir.

Ek Madde 1 - (28/5/1986 - 3291 sayili Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasi hükmü olup ek maddeye çevrilerek numarasi teselsül ettirilmistir.)

Tütün ve tütün mamullerinin üretimi, ithalati ve satisi ile ekici tütünlerin borsalarda veya yazili sözleşme yapilarak satilabilmesine iliskin usul ve esaslar ve üretilen tütün mamullerinde kullanılan tütün cinslerine göre fon alınmasi ve bu fonun kullanma usul ve esaslari Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bu fonun denetimi Basbakanlik Yüksek Denetleme Kurulu tarafından yapilir.

Geçici madde 1- A) Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, tütün tarimi serbest olan ilçeler, iç ve dış piyasa icapları göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden incelenerek:

- a) Irmak ve çay yataklari,
- b) Kisin su altında kalan veya tütün ürünü tarlada iken çoğunlukla sel basan yerler, bataklıklar, karasuluklar,
- c) Nitelik bakımından iç tüketim veya ihracata elverişli tütün yetistirmeye müsait olmiyan sair yerler,

Hariç birakilmak suretiyle, tütün üretim alanlarinin sinirlari tespit edilir.

Bu tespit isi, Tekel tütün eksperisi veya Tekel enstitülerinden bir teknik elemanın başkanlığında; ilçe tarım teknisyeni ve o yerin ihtiyar kurullarının seçeceği bir ekici üyeden kurulacak kurullar tarafından yapilir. Kurullar gezdikleri alanin iklim ve toprak özelliklerini ve gerektiğinde o yerde üretilen tütünlerin niteliklerini inceliyerek tütün tarimina uygun olan ve olmiyan alanlari tespit eder ve sinirlarini krokilerle belirtirler. Kurul kararları çoğunlukla verilir. Kararlar Tekel tarafından, o yerin muhtarları aracılığı ile arazi sahiplerine duyurulur ve kararların bir sureti muhtarlara tevdi tarihinden itibaren 15 gün süre ile köy odalarına ve şehir veya kasabalarda, ekicinin görebileceği münasip bir yere asilir.

Kurulların gündelik ve yol giderleri Tekel İdaresi tarafından ödenir.

B) Yukarki fıkraya göre tespit edilen tütün üretim alanlarının dışında kalan yerlerdeki arazi sahipleri, 15 günlük ilan süresinin bittiği tarihten itibaren bir ay içinde o yerin Tekel İdaresine yazili olarak basvurmak ve kurul masraflarını önceden yatirmek suretiyle itiraz edebilirler.

İtiraz inceleme kurullari; Tekel baseksperinin başkanlığında, il tarım müdürlüğünce seçilecek bir uzman, ziraat odaları tarafından seçilecek tütün ekicisi bir üye, Toprak Su Teskilatinca seçilecek bir uzman ve o mahalde teskilati varsa Tütün Tarım Satis Kooperatifinden yoksa, Tütün Ekicileri Birliğinden seçilecek bir üyeden kurulur.

İtiraz inceleme kurullari yerinde gerekli incelemeleri yapar. Kararlar çoğunlukla verilir. Bu kurulların kararları kesindir.

İtirazında hakli olduğuna karar verilen ekicilerin Tekele yaptırdıkları kurul masrafları, kendilerine iade edilir.

C) (A) ve (B) fıkralarındaki işler, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl içinde bitirilir.

D) Tütün üretim alanlarının sınırları tespit edilecek olan ilçelerin sirası ve tespit işlerine ait çalışma programları Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarınca müstereken düzenlenir.

E) Bu madde hükmünün uygulanması ile ilgili esaslar, Gümrük ve Tekel ve Tarım Bakanlıklarınca müstereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Bu yönetmelik, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde hazırlanır.

Geçici Madde 2 - Ticaret odalarına kayıtlı tütün müesseselerinde, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yaprak tütün alım, bakım, işleme işlerinde aralıksız olarak 5 yıl çalıştıkları tüzükte belirtilecek usule göre tespit edilen ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen bu işlerde çalışanlardan, Tekel İdaresi tarafından açılacak kursta 6 ay süreli bir eğitimi müteakip yapılacak sınavda başarı gösterenlere, çalıştıkları bölge ve iş için tütün teknisyeni ehliyetnamesi verilir.

Tütün teknisyenlerinin tütün işlerindeki yetki ve sorumlulukları tüzükte belirtilir.

Bu işlemler, bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden altı ay içinde müraaat edenler hakkında bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve kanunun yürürlüğe girmesini takibeden 3 yıl içinde tamamlanır.

Madde 118 - Bu kanunun uygulama şeklini gösterir bir tüzük yapılır.

Madde 119 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 120 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) NUMARALI CETVEL (Madde 3 - 72)

1. Adana Merkez (Misis Bucagi) - Bahçe - Ceyhan - Osmaniye - Yumurtalık
2. Adiyaman Merkez - Besni - Çelikhan - Gerger - Kahta - Samsat
3. Amasya Gümüşhacıköy - Merzifon - Tasova
4. Artvin Merkez - Ardanuç - Borçka - Savsat - Yusufeli
5. Aydın Merkez - Bozdoğan - Çine - Germencik - Karacasu - Koçarlı - Kusadasi - Kuyucak - Nazilli - Söke
6. Balıkesir Merkez - Ayvalık - Bigadiç - Burhaniye (Armutova Bucagi) - Erdek - Gönen - Ivrindi - Manyas - Savastepe - Sındırgı - Susurluk
7. Bilecik Merkez - Osmaneli - Pazaryeri - Söğüt
8. Bingöl Solhan
9. Bitlis Merkez - Hizan - Mutki - Tatvan
10. Bolu Düzce
11. Burdur Merkez (Çeltikçi Bucagi) - Bucak (Virjinya tütünü)

12. Bursa Merkez - Gemlik - Inegöl - Iznik - Karacabey - Keles - Mudanya
Mustafakemal Pasa - Orhangazi - Yenisehir - Orhaneli
13. Çanakkale Biga - Çan - Yenice
14. Denizli Merkez - Acipayam - Buldan - Çal - Çardak - Güney - Kale - Ta-
vas
15. Diyarbakir Bismil - Çınar - Hazro - Kulp - Lice - Silvan
16. Edirne Merkez - Havsa - Ipsala - Kesan - Lalapasa - Meriç - Uzunköprü
17. Elazig Palu
18. Gaziantep Merkez (Hasankeyf tütünü)
19. Giresun Sebinkarahisar
20. Gümüşhane Torul
21. Hakkari Beytüşebap - Çukurca - Semdinli - Yüksekova (Oramar Bucagi)
22. Hatay Merkez - Altınözü - Dört Yol (Payas Bucagi) - Iskenderun - Yay-
—ladagi
23. Isparta Atabey
24. Istanbul Bakirköy (Mahmutbey Bucagi) - Çatalca - Eyüp (Rami Bucagi) -
Kartal - Silivri - Yalova
25. Izmir Merkez - Bayındır - Bergama - Bornova - Çesme - Dikili - Foça -
Karaburun - Karsiyaka - Kemalpaşa - Kiraz - Kinik - Menemen -
Ödemiş - Seferihisar - Selçuk - Tire - Torbalı - Urla
26. Kırklareli Merkez - Babaeski - Demirköy - Kofçaz - Lüleburgaz - Pehlivan-köy
27. Kocaeli Merkez - Gebze - Gölcük - Karamürsel
28. Konya Hadim (Tömbeki tütünü)
29. Kütahya Emet
30. Malatya Merkez - Akçadağ - Arguvan - Dogansehir - Pütürge
31. Manisa Merkez - Akhisar - Alasehir - Demirci - Gördes - Kirkagaç -
Kula - Salihli - Sarigöl - Saruhanli - Selendi - Soma - Tur-gutlu
32. Mardin Merkez - Derik - Kiziltepe - Mazidagi - Savur
33. Mugla Merkez - Bodrum - Datça - Fethiye - Marmaris - Milas - Ula – Yatagan
34. Mus Merkez
35. Rize Pazar (Püro tütünü)
36. Sakarya Merkez - Akyazi - Geyve - Hendek - Kaynarca
37. Samsun Merkez - Alaçam - Bafra - Çarsamba - Havza - Kavak - Vezir-köprü
38. Siirt Baykan - Besiri - Eruh - Kozluk - Sason - Sirnak - Batman
39. Sinop Merkez - Erfelek - Gerze
40. Tekirdag Merkez - Çerkesköy - Çorlu - Hayrabolu - Malkara - Muratli - Saray – Sarköy
41. Tokat Merkez - Almus - Erbaa - Niksar - Turhal
42. Trabzon Merkez - Akçaabat - Arsin - Maçka - Yomra
43. Tunceli Hozat - Mazgirt (Çarsancak Bucagi) - Pertek
44. Usak Merkez - Esme - Karahalli - Sivasli - Ulubey
45. Van Çatak - Gevas

(2) NUMARALI YAZILI SÖZLESME
(Madde - 21)

EKİCİNİN SATILAN TÜTÜNÜN Isbu mukavelenamede adi ve sani yazili ekici Tekel Idaresinin...
Vilayeti.....Kazasi.... Cinsi....denk adedi... numarali ve .././19.. tarihli
Nahiyesi..... Mahsul...Beher denkde cüzdanı mucibince sahibi bulundu-
Köyü.....Mahallesi..... dara...Görmez.....Safi gu.....tütününü.....bu muka-
Adi, Soyadi..... kilosu.....Mahsul se- velenamede adi sani kayitli ali-
Yasi..... nesi....safi kilosunun ciya satmis ve alici da kabul et-
Adresi..... fiyatı..... mistir. Tütünler en geç.././19..
Kanuni ikametgahi..... Yukarda gösterilen tarihine kadar.....daki
Cüzdan numarası..... tütünler.....tara- ambara indirilip usulü dairesinde
findan ekiciye..... devir ve teslim olunacak ve bu
olarak...lira....kurus müddet zarfında ekici tütünleri
verilmistir. Teslim ve iyice muhafaza edecek ve ezik
tesellüm sırasında basık gibi tütünün nefasetini
denklerde küflü veya.. bozacak hallere meydan vermiye-
....çürüğü tütün bu- yecektir. Alici devir muamelesi-
lunursa ekici bunlari nin bitirildigi kendisine ve ka-
denklerden çıkaracak bul olmazsa kanuni ikametgahına
veya bu yüzden sık- bildirildigi tarihten itibaren
letten düşülecek mik- en geç on gün içinde tütünleri
tar hakkında alici tesellüm edip bedelini ödiyecek-
ile anlasacaktır. tir.
Aksi bir anlasma kay- Bu mukavelenamenin tatbik ve
di bulunmadıkça denk icrasından dogacak bütün ihti-
sargılarınin ekiciye laflar Tütün ve Tütün Tekeli Ka-
iadesi mecburidir. nunun 25,26,27 nci maddelerinde
tasrih kilinan sekiller daire-
sinde halledilecektir.

ALICİNİN HUSUSİ SARTLAR Bu mukavele üç nüsha olarak.././19..tarihinde.....de tanzim ve
Vilayeti.....Kazasi.... (...sayılı Kanuna ay- iki tarafça muhteviyati dinlenip
Nahiyesi..... kiri olmamak sartiyle) anlasildiktan sonra imza ve teati
Köyü.....Mahallesi..... olunmustur.
Adi,Soyadi.....
Yasi..... .././19...mahal ismi.....
Adresi.....
Kanuni ikametgahi..... Ekici
.....

Sahitler

Alici

Pul

(3) NUMARALI CETVEL
(Madde - 51)

İli	Ambara teslim müddetleri
1. Adana	Ertesi Senenin 30 Nisani
2. Adiyaman	" " 31 Mayisi
3. Amasya	" " 30 Hazirani
4. Artvin	" " 30 Hazirani
5. Aydın	" " 30 Nisani
6. Balıkesir	" " 31 Mayisi
7. Bilecik	" " 31 Mayisi
8. Bingöl	" " 31 Mayisi
9. Bitlis	" " 31 Mayisi
10. Bolu	" " 31 Mayisi
11. Burdur	" " 31 Mayisi
12. Bursa	" " 31 Mayisi
13. Çanakkale	" " 31 Mayisi
14. Denizli	" " 30 Nisani
15. Diyarbakir	" " 30 Nisani
16. Edirne	" " 30 Hazirani
17. Elazig	" " 30 Hazirani
18. Gaziantep	" " 31 Mayisi
19. Giresun	" " 30 Hazirani
20. Gümüşhane	" " 30 Hazirani
21. Hakkari	" " 31 Mayisi
22. Hatay	" " 30 Nisani
23. Isparta	" " 30 Nisani
24. Istanbul	" " 31 Mayisi
25. Izmir	" " 30 Nisani
26. Kirklareli	" " 30 Hazirani
27. Kocaeli	" " 31 Mayisi
28. Konya	" " 30 Hazirani
29. Kütahya	" " 31 Mayisi
30. Malatya	" " 31 Mayisi
31. Manisa	" " 30 Nisani
32. Mardin	" " 30 Nisani
33. Mugla	" " 30 Nisani
34. Mus	" " 31 Mayisi
35. Rize	" " 31 Mayisi
36. Sakarya	" " 31 Mayisi
37. Samsun	" " 15 Temmuz
38. Siirt	" " 31 Mayisi
39. Sinop	" " 31 Mayisi
40. Tekirdag	" " 30 Hazirani
41. Tokat	" " 15 Temmuz
42. Trabzon	" " 31 Mayisi
43. Tunceli	" " 31 Mayisi
44. Usak	" " 30 Nisani
45. Van	" " 30 Hazirani

Muhtelif mintakalardaki tütünlerin birinci sene için firelerini gösterir cetvel

(Madde - 69)

		Ambar fireleri	Isleme fireleri		
		Tütünlerin tacir zimmetine intika- li tarihinden bas- lamak üzere	1 Marttan 31 Agus- tosa ka- dar		
Bölgeler	ILLER	Birinci 6 ay içinde	İkinci 6 ay içinde	1 Mart'tan 31 Agustos'a kadar	1 Eylülden Subat sonuna kadar
Ege	Aydin,Balikesir,Denizli Isparta,Izmir,Kütahya Manisa,Mugla,Usak	5	3	3	2
Marmara	Balikesir,Bilecik,Bolu, Bursa,Çanakkale,Edirne, Istanbul,Kirklareli, Kocaeli,Sakarya,Tekirdag	5	4	5	4
	Balikesir (Agonya,Gönen ilçeleri)	6	5	5	4
Karadeniz	Amasya,Samsun,Sinop Artvin Tokat Giresun,Gümüşhane,Rize, Trabzon	5 5 7 6	4 4 4 4	5 4 5 4	4
Dogu ve Güney-Dogu	Adana,Adiyaman,Bingöl, Bitlis,Burdur,Diyarbakir, Elazig,Hakkari,Hatay, Malatya,Mardin,Mus,Siirt Tunceli, Van	8	6	6	5

- A) Gaziantep'te yetisen Hasankeyf tütünlerinden % 45 çöp firesi indirilir.
 B) Tömbekiler için Doğu ve Güney - Doğu tütünlerinin fire nisbetleri uygulanır.
 C) Yeniden tütün dikilecek iller için, dikilen çeşidin bu cetvelde gösterilen fire nispetleri uygulanır.
 D) Müteakip senelerde ambar fireleri % 1,5 hesap edilir.
 E) Müteakip seneler için isleme fireleri birinci sene için tespit edilen nispetin yarisi olarak hesap edilir.

1177 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN KANUNUN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI HÜKÜMLERİ GÖSTERİR ÇİZELGE

Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan Hüküm	Tarihi	Sayısı	Maddesi
1177 sayılı Kanunun 20,21,38,41 ve 43 üncü maddeleri.	28/5/1986	3291	17

1177 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
2427	-	14/3/1981
3217	-	11/6/1985
3291	-	3/6/1986